

# Podning

---

## Indholdsfortegnelse

|                                                                   |   |
|-------------------------------------------------------------------|---|
| Formål.....                                                       | 3 |
| Målgruppe .....                                                   | 3 |
| Podning foretages.....                                            | 3 |
| Håndhygiejne inden procedure .....                                | 3 |
| Fremgangsmåde .....                                               | 3 |
| Udfyldning af rekvisitionen.....                                  | 4 |
| Dokumentation i Pleje.net.....                                    | 5 |
| Afsendelse af podning .....                                       | 5 |
| Følgende bakterier kan forekomme .....                            | 6 |
| Prøvesvar .....                                                   | 6 |
| Forholdsregler .....                                              | 6 |
| Rekvirering af podesæt, blanketter og forsendelsesmateriale ..... | 7 |
| Ansvar og organisering .....                                      | 8 |
| Referencer, lovgivning og faglig evidens samt links hertil .....  | 8 |

## Formål

- Denne instruks beskriver proceduren ved podning af sår. Instruksen skal sikre ensartet og korrekt procedure ved podning af sår.

## Målgruppe

- Patienter tilknyttet telemedicinsk forløb i Pleje.net i samarbejde mellem primær og sekundær sektoren.
- De telemedicinske sygeplejersker i primærsektoren som har gennemgået regionens sårkursus på Bispebjerg Hospital eller har diplom indenfor sår. Sygeplejersken kan uddelegere podningen til en kollega efter vejledning, men den telemedicinske sygeplejerske er ansvarlig for dokumentationen i Pleje.net.

## Podning foretages

- Ved kliniske infektionstegn: Rødme, varme, hævelse, smerte, ildelugt fra såret, øget sekretion samt evt. temperaturforhøjelse
- Af sår, hvor det aftalt i dialog via Pleje.net

## Håndhygiejne inden procedure

- Der udføres håndhygiejne i henhold til Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer af Statens Serums Institut

## Fremgangsmåde

- Inden podning skal såret renses med lunkent vandhanevand eller isotonisk saltvand og evt. fibrin og nekrotisk væv fjernes. Overfladiske podninger fra pus og gamle vævsnekroser giver let vildledende resultater, fordi bakteriefloraen her ikke nødvendigvis er den samme som længere nede i såret
- Ved overfladiske sår podes der ved overgangen til vitalt væv, hvor en evt. infektion findes.
- I dybe sår podes fra kaviteten
- Eswab gnides og drejes rundt i såret, så vævsvæsken kan hæfte sig på Eswab
- Eswab anbringes i transportmedium. Pinden knækkes af, så den kan opfanges af skrueproppen og ikke bøjes i glasset
- Prøven mærkes og skal efter prøvetagningen opbevares mellem 5- 25 grader C. og sendes til bakteriel undersøgelse så hurtigt som muligt og helst indenfor 24 timer og max. 72 timer

- Rekvisitionen bør give relevante data om sårtype og evt. problemstillinger som fx ildelugt, temperaturforhøjelse, tidligere og nuværende behandling med antibiotika. Se under "Udfyldning af rekvisitionen".

## Udfyldning af rekvisitionen

- Angiv tilhørende sårambulatorium eller Sårcenter

**I telemedicinsk samarbejde med nedenstående sendes prøven til Herlev KMA:**

- Hillerød: Ort.kir.amb. 0721
- Herlev: Ort.kir.amb.

**I telemedicinsk samarbejde med nedenstående sendes prøven til Hvidovre KMA:**

- Bispebjerg: BBH S40
- Bornholm: BCKORT
- Hvidovre: HvH ort.kir.såramb.

**REKVIRERING TIL KL. MIKROBIOLOGISK AFD. HVIDOVRE HOSPITAL:**

**Hvidovre Hospital**

Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, afsnit 445  
Kettegaard Allé 30  
2650 Hvidovre  
Telefon 3962 2429 (08.00-15.30) Fax 3962 3357  
Internet: www.hvidovrehospital.dk/kliniskmikrobiologi  
E-mail: kliniskmikrobiologi@hv.h.regionh.dk

**Labels påsættes på langs af prøveglasset**

7 608 27 69.

7 608 27 69.

7 608 27 69.

**KUN EN UNDER-SØGELSE PR. SEDDEL**

**1.** Hospital: ☐ Amager ☐ Bispebjerg ☐ Bornholm ☐ Frederiksberg ☐ Hamlet ☐ Hvidovre ☐ Psykiatri

Prøvedato: **2.** Kl.: Taget af:

Patient navn: **3.**

CPR. nr.: **4.**

Afdeling: **5.** Tif.:

**Kliniske oplysninger - skal udfyldes!**

Diagnose: **TELEMEDICIN** **6.**

Grundsygdom:

Antibiotika: Nej ☐ Ja, opstartet før ☐ / efter ☐ prøvetagning

Hvilket:

**ALM. BAKTERIOLOGISKE UNDERSØGELSER**

**Blod** ☐ Perifert ☐ CVK ☐ A-kanyler ☐ Sepsis PCR  
Husk afkrydsning af prøvetagningssted - også ved Sepsis PCR

**CSV** ☐ Spinalvæske

**Urin** ☐ D+R ☐ Cystitis ☐ Blærepunktur ☐ KAD ☐ Gravid ☐ Pyelonefritis

**Exp.** ☐ Ekspektorat ☐ TB-mik ☐ BAL ☐ Trachealsug ☐ Legionella dyrk.

**Væsker** ☐ Ledvæske ☐ Ascites ☐ Pleuravæske ☐ Galde ☐ Pus/aspirat fra

**Væv** ☐ Biopsi fra: ☐ Alloplastik

**Ma-laria** ☐ Kapillærblod undersøges for malaria udlænd, hvor

**MRSA** ☐ Næse ☐ Svælg ☐ Perineum ☐ Sår ☐ Patient ☐ Udland ☐ Personale

**Podninger**

☐ Næse ☐ Øre h/v ☐ Cicatrice ☐ Svælg ☒ Sår ☐ Absces ☐ Bihule ☐ Decubitus ☐ Fistel ☐ Øje h/v ☐ Hud ☐ Perineum ☐ Rectum

Andet: **7**

**Spids af:**

**Gonokokker** ☐ Cervix ☐ Urethra ☐ Rectum ☐ Svælg ☐ Øje

**Vaginalpodn.** ☐ D+R ☐ Gær ☐ Trichomonas

**Hygiejneprøve** ☐ Skop ☐ Andet

**KONCENTRATIONSBESTEMMELSE I SERUM**

☐ Gentamicin ☐ Vancomycin

**FÆCESUNDERSØGELSER**

**Udlandsrejse, hvor:**

**Tarmpatogene bakterier \* (se bagside)**  
**KUN ET KRYDS**

☐ Diaré erhvervet i DK ☐ Diaré hos børn (<7 år) ☐ Clostridium difficile ☐ Ventrikelbiopsi/Helicobacter pylori

**Parasitter i fæces**

☐ Orm + æg + cyster ☐ Børneormeæg/analaftryk ☐ Cryptosporidier ☐ Trofozoitter (varm fæces) ☐ Schistosomaæg (rektalbiopsi/urin)

**Virus i fæces**

☐ Rota- og adenovirus

Andet:

**Udfyld venligst:**

1. Sæt kryds ved det hospital som patienten er tilknyttet
2. Prøvedato, klokkeslæt, initialer
3. Patient navn
4. CPR-nr
5. Det hospitalsafsnit som prøvesvaret skal sendes til, f.eks. BHS40, HH333
6. Skriv altid TELEMEDICIN og gerne lidt kliniske oplysning, f.eks. Diabetes og angiv type hvis patienten får antibiotika
7. Sæt kryds i feltet Sår. ved Andet: angives hvor der er podet fra

**MÆRK PRØVEN MED EN AF DE AFTAGELIGE STREGKODELABELS.**

[illegible]

## **Følgende bakterier kan forekomme**

- De hyppigste patogene bakterier: Hæmolytiske streptokokker og Staphylococcus aureus
- Ved erysipelas: Hæmolytiske streptokokker og evt. Staphylococcus aureus
- I ulcus cruris: Ofte en blandingsflora. De vigtigste patogene bakterier er Hæmolytiske streptokokker, Staphylococcus aureus, Pseudomonas aeruginosa og anaerobe bakterier
- I diabetiske fodsår: Findes følgende mulige bakterier: Staphylococcus aureus ca. 50 % af patienterne, Hæmolytiske streptokokker, Pseudomonas aeruginosa, Proteus species, enterococcus species og anaerobe bakterier

## **Prøvesvar**

- Sårambulatorier og Sårcenter med behandlingsansvar modtager det endelige prøvesvar efter cirka 5 dage. Hospitalet dokumenterer prøvesvaret i Pleje.net og ordinerer eventuelt antibiotika. Dette skrives som notat i Pleje.net samt sendes som Edifact til kommunen og til den praktiserende læge.

## **Forholdsregler**

- Podning skal så vidt muligt foretages inden antibiotisk behandling iværksættes
- Podning bør foretages inden lokal applikation af analgetika, da nogle lokalanalgetika har en antibakteriel virkning. Det kan eksempelvis være EMLA creme.
- Podningen bør foretages uden brug af Prontosan, da det kan forstyrre svaret på podningen.
- Podningssvaret bør have en konsekvens i form af behandling, hvorfor der ikke podes rutinemæssigt

## Rekvirering af podesæt, blanketter og forsendelsesmateriale

- Bestillingsseddel forefindes i Pleje.net under **Hjælp**
- Udfyld bestillingsseddel

### UTENSILIEBESTILLING TIL TELEMEDICIN

Rekvirering af utensilier til podning af sår kan ske ved at udfylde denne bestillingsseddel  
faxes/mailes eller indsendes sammen med prøver til et af de to kl. mikrobiologiske labora

#### Utensilieforsendelse.

Ved bestilling må der påregnes en ventetid på utensilieforsendelse på op til 10 dage.  
Vi anbefaler at der bestilles til ca. 2-3 mdrs. forbrug ad gangen.

**Sendes til :**

**Navn:**  
**Adresse:**  
**Postnummer:**  
**Dato:**  
**Rekvirerende spl. og kommune.:**

| <b>Materialets art (fælles for begge laboratorier)</b>                                       | <b>Antal stk.</b> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>ESwab</b> (lyserødt låg) til podning for bakterier, svampe & DNA/RNA - podepind medfølger |                   |

| <b>Forsendelsesmateriale til KMA Hvidovre Hospital</b> | <b>Antal stk.</b> |
|--------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Prøvekuverter</b> (Pakke á 25 stk.)                 |                   |
| <b>Prøverekvireringsseddel</b>                         |                   |

| <b>Forsendelsesmateriale til KMA Herlev Hospital</b>    | <b>Antal stk.</b> |
|---------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Frigjorte kuverter</b> (Max. 50 stk. pr forsendelse) |                   |
| <b>Prøverekvireringsseddel</b>                          |                   |

Bemærk at forsendelses materialet SKAL bestilles hos det laboratorium som det anvendes  
ESwabs kan bestilles fra begge laboratorier.

- Mail eller fax bestillingen til det laboratorium, hvor materialet bruges (Kontaktoplysningerne står øverst på bestillingssedlerne)

### **Ansvar og organisering**

- Telemedicinsk Videntcenter har ansvar for, at vejledningen distribueres til relevante afdelinger og kommuner
- Center-, afdelings- og klinikledelser har ansvar for, at vejledningen implementeres og følges
- Det kliniske personale har ansvar for at skifte bandagen rettidigt, ud fra sårets morfologi, samt reagerer, hvis såret ændrer sig.
- Afdelingsbioanalytikere på Herlev og Hvidovre hospital har ansvar for opdateringer af rekvisitionssedlerne til podesæt og forsendelsesmateriale. Opdateringer skal sendes til [Annette.lyneborg.nielsen@regionh.dk](mailto:Annette.lyneborg.nielsen@regionh.dk), chefkonsulent i sekretariatet for Telemedicinsk Sårvurdering

### **Referencer, lovgivning og faglig evidens samt links hertil**

- Finn Gottrup, Tonny Karlsmark: Sår, baggrund, diagnose og behandling pg. 130 – 135. 2. udgave, 1. oplag Munksgaard 2008.
- Klinisk Mikrobiologisk Afdeling Hvidovre Hospital, Sårpodninger, instruks, 18.01.12.
- Instrukser om sårpodning fra: Sårbogen, Sydvestjysk Sygehus, Odense Universitetshospital, Århus Sygehus, Bispebjerg Hospital og Herlev Hospital